

**Zespół Szkół Budowlanych
im. Władysława Matlakowskiego
w Zakopanem**

Historia ZSB

Początki

10 lipca 1876 r. Towarzystwo Tatrzańskie w Zakopanem powołało do życia Szkołę Snycerską (snycerstwo – rzeźbienie w drewnie), pierwszą szkołą zawodową na Podhalu i jedną z najstarszych, kształcących w tym kierunku w Polsce.

Po dwóch latach została przemianowana na Cesarsko-Królewską Szkołę Zawodową Przemysłu Drzewnego. Pierwszymi dyrektorami byli: Czech Franciszek Neuzil oraz radca cesarski Edgar Kovats.

Drewniany budynek szkoły wybudowano w 1883 r. według projektu Antoniego Łuszczkiewicza, architekta z Krakowa. W latach trzydziestych XX wieku wykonano przybudówkę. Budynek ten od początku istnienia był jednak związany ze szkolnictwem.

To w tym czasie – pod zaborem austriackim – szkoła zaczęła odnosić sukcesy na wystawach galicyjskich i wiedeńskich. Interesowały się nią i odwiedzały znane osobistości, między innymi wybitni malarze: Jan Matejko, Henryk Siemiradzki, Wojciech Gerson oraz twórca stylu zakopiańskiego Stanisław Witkiewicz.

Pierwszy budynek szkoły

Wielkim propagatorem stylu zakopiańskiego był kolejny dyrektor szkoły, pierwszy Polak na tym stanowisku —Stanisław Barabasza.

Pod jego okiem pierwsze pokolenia młodych ludzi uczyły się zasad tego stylu. To on spolszczył personel nauczycielski i zastąpił wiedeńskie modele polskimi wzorami. Barabasza starał się, aby szkoła odzyskała popularność, dbał o bazę lokalową (budowa murowanego internatu na 70 miejsc), a zajęcia wzbogacił o gimnastykę, higienę, anatomię, a także ratownictwo.

Prawdziwym reformatorem był jednak następny dyrektor *Karol Stryjeński*, artysta-rzeźbiarz i architekt. Rozbudował on budynki szkolne (piętro na parterowym internacie, przybudówki do prawego skrzydła szkoły), a w dziedzinie nauczania wprowadził rewolucyjne metody, uznając szkołę za miejsce eksperymentów, a nie odtwórczego naśladowania starych wzorów. To on zakopiańską szkołę z rzemieślniczej na jakiś czas przekształcił w artystyczną, zdobywając w 1925 r. laury na wystawie paryskiej

Pierwsi dyrektorzy

Podczas I Wojny Światowej szkoła nie zawiesiła działalności. Obniżył się jednak poziom wykształcenia ogólnego i zawodowego, które sprowadzało się do kopiowania zabytków sztuki góralskiej. Odrodzona Polska w 1918 r. przemianowała placówkę na Państwową Szkołę Przemysłu Drzewnego w Zakopanem. W okresie międzywojennym styl zakopiański stawał się w Polsce coraz bardziej popularny. Głównymi wykonawcami budowli w stylu podhalańskim byli wychowankowie szkoły.

Budynek w stylu podhalańskim

Zakopane już w pierwszym dniu II Wojny Światowej zostało zajęte przez Niemców, ale nauka w szkołach średnich trwała do 11 listopada. Inaczej potoczyły się jednak losy szkoły budowlanej. W 1940 roku została ona zdegradowana do „Szkoły Zawodowej Góralskiej Sztuki Ludowej”. Absolwenci tej szkoły mieli w przyszłości stanowić tanią wykwalifikowaną siłę roboczą dla Rzeszy Niemieckiej.

Niemcy pozwolili placówce na istnienie, ale obniżyli poziom wykształcenia ogólnego i zawodowego, a także ograniczyli cykl kształcenia do dwóch lat. Dyrektorem został członek NSDAP Georg Śliwka wykonujący polecenia Niemców.

W 1945 r. w szkole powstało Gimnazjum ciesielskie, stolarskie i rzeźbiarskie oraz Liceum Budowlane.

W 1948 r. nauczyciel rzeźby *Antoni Kenar*, przejął kierownictwo artystyczne nad działem rzeźby, który przekształcił w Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych, stanowiące odąd oddzielną szkołę przejętą przez Ministerstwo Kultury i Sztuki.

W okresie powojennym szkoła kilkakrotnie przechodziła reorganizację. W 1951 r. w miejsce Gimnazjum i Liceum Budowlanego została wprowadzona Zasadnicza Szkoła Budowlana i Technikum Budowlane. W 1957 r. powstała 3-letnia Szkoła Rzemiosł Budowlanych i na jej podbudowie 3-letnie Technikum Budowlane.

W 1976 r. – szkoła zaistniała jako Zespół Szkół Zawodowych, który rok później otrzymał imię dra Władysława Matlakowskiego – warszawskiego chirurga, a z zamiłowania badacza i znawcy podhalańskiego budownictwa i sztuki ludowej.

W tym też roku z okazji jubileuszu stulecia istnienia szkoły wyłoniła się możliwość wzniesienia nowego, bardzo potrzebnego obiektu, co potwierdziło wmurowanie kamienia węgielnego w miejscu planowanej lokalizacji na **Harendzie**, ale w momencie wprowadzenia stanu wojennego (1981 r.) z marzeniem o komfortowej i nowoczesnej bazie trzeba było się pożegnać. Pomimo trudnej sytuacji gospodarczej i politycznej szkoła wzbogaciła się o trzy wymagające remontu budynki.

W 1969 roku inż. Wiesław Białas utworzył w szkole zespół regionalny „Budorze”, który funkcjonuje po dziś dzień.

Od 1992 r. do dziś szkoła funkcjonuje jako Zespół Szkół Budowlanych im. dra Władysława Matlakowskiego.

Wiekowa szkoła zrosła się z historią Zakopanego. Wykształciła wiele pokoleń twórców i kontynuatorów sztuki podhalańskiej.

Szkoła obecnie

Kierunki kształcenia

Technik budownictwa

Zawód: technik budownictwa (5-letni cykl nauczania)

Kwalifikacje:

BUD.01. Wykonywanie robót zbrojarskich i betoniarskich.

BUD.14. Organizacja i kontrola robót budowlanych oraz sporządzanie kosztorysów.

Przedmioty rozszerzone: matematyka, język angielski

Technik architektury krajobrazu

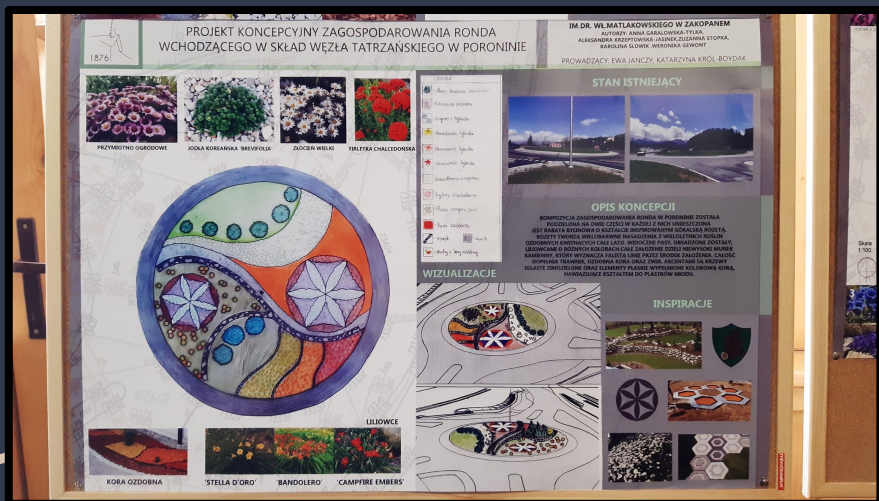
Zawód: technik architektury krajobrazu (5-letni cykl nauczania)

Kwalifikacje:

OGR.03. Projektowanie, urządzenie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu.

OGR.04. Organizacja prac związanych z budową oraz konserwacją obiektów małej architektury krajobrazu.

Przedmioty rozszerzone: biologia, język angielski

Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej

Zawód: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej (5-letni cykl nauczania)

Kwalifikacje:

ELE.10. Montaż i uruchamianie urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.

ELE.11. Eksploatacja urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.

Przedmioty rozszerzone: matematyka, język angielski

Zawód Stolarz

Zawód: stolarz (3-letni cykl nauczania)

Kwalifikacja:

DRM.04. Wytwarzanie wyrobów z drewna i materiałów drewnopochodnych.

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie stolarz jest przygotowany do wykonywania zadań zawodowych:

- wykonywania wyrobów z drewna i materiałów drewnopochodnych,
- wykonywania prac związanych z obsługą, konserwacją maszyn i urządzeń stosowanych w stolarstwie,
- wykonywania napraw, renowacji i konserwacji wyrobów z drewna i materiałów drewnopochodnych.

Szkoła zapewnia praktykę zawodową

Zawód Cieśla

Zawód: cieśla (3-letni cykl nauczania)

Kwalifikacja:

BUD.02. Wykonywanie robót ciesielskich.

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie cieśla jest przygotowany do wykonywania zadań zawodowych:

- przygotowania elementów z drewna oraz materiałów drzewnych do montażu,
- wykonywania konstrukcji drewnianych,
- wykonywania deskowań i form elementów konstrukcji betonowych i żelbetowych oraz deskowań systemowych,
- wykonywania napraw, renowacji i rozbiórki konstrukcji drewnianych.

Szkoła zapewnia praktykę zawodową

Monter sieci i instalacji sanitarnych

Zawód: monter sieci i instalacji sanitarnych (3-letni cykl nauczania)

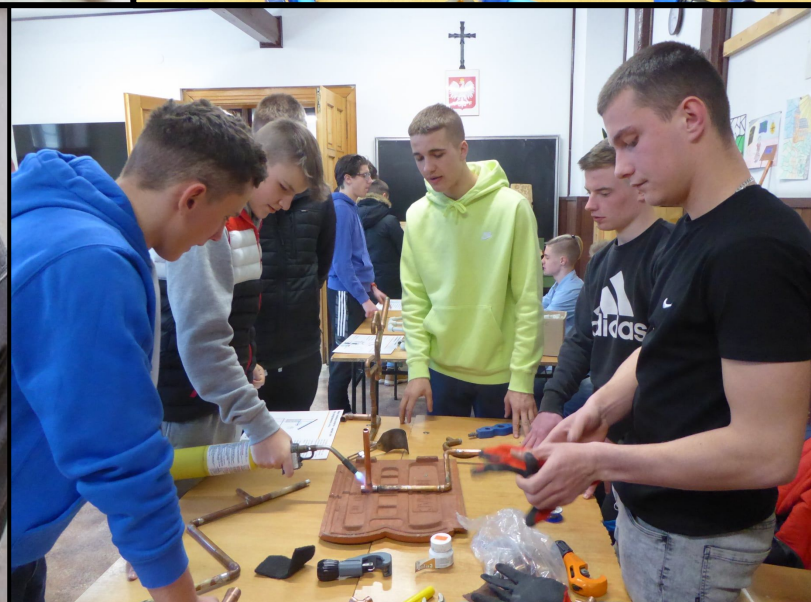
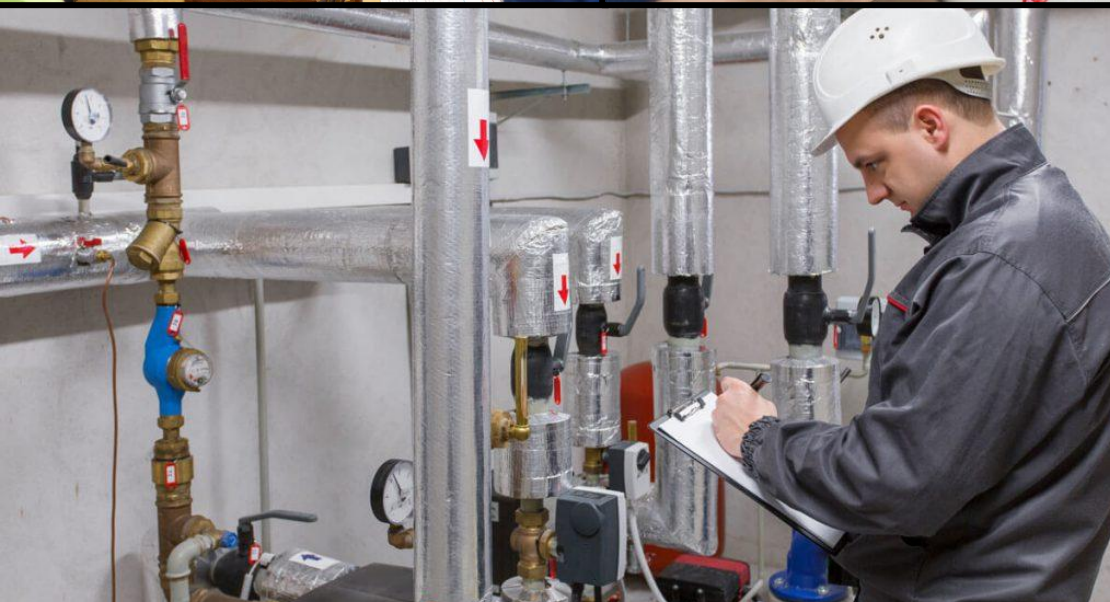
Kwalifikacja:

BUD.09. Wykonywanie robót związanych z budową, montażem i eksploatacją sieci oraz instalacji sanitarnych.

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie monter sieci i instalacji sanitarnych jest przygotowany do wykonywania zadań zawodowych:

- wykonywania robót przygotowawczych związanych z budową sieci komunalnych oraz montażem instalacji sanitarnych,
- wykonywania robót związanych z budową sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych oraz sieci i węzłów ciepłowniczych,
- wykonywania montażu instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, grzewczych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych,
- wykonywania robót związanych z konserwacją, remontem i modernizacją sieci oraz instalacji sanitarnych.

Szkoła zapewnia praktykę zawodową

Osiągnięcia szkoły

Gala stypendialna

Na uroczystej Gali w hotelu Hyrny w Zakopanem, zostały wręczone stypendia Starosty Tatrzańskiego dla najzdolniejszych absolwentów szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat Tatrzański, za rok szkolny 2020/2021.

Stypendium Starosty Tatrzańskiego to jednorazowe wyróżnienie, przyznawane absolwentom szkół prowadzonych przez Powiat Tatrzański od 2008 roku na podstawie Uchwały Rady Powiatu Tatrzańskiego, które w zależności od wyników wynosi: 3.000, 4.000 i 5.000 zł.

Stypendyści:

1. Monika Basiorka – absolwentka kl. 4TBa
2. Beata Cudzich – absolwentka kl. 4TBa
3. Andrzej Franosz – absolwent kl. 4TEO
4. Magdalena Gromada – absolwentka kl. 4TAK
5. Tomasz Jarecki – absolwent kl. 4TBb
6. Jacek Łacniak – absolwent kl. 4TBb
7. Katarzyna Łukaszczyk – absolwentka kl. 4TBa

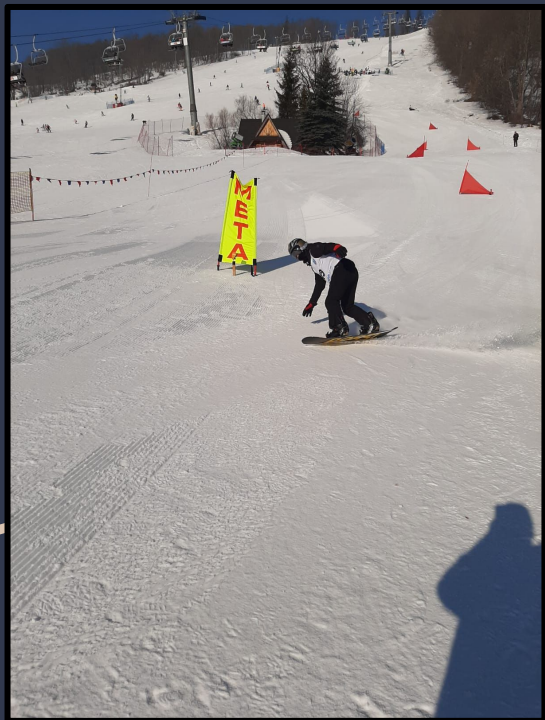
Mistrzostwa Powiatu Tatrzańskiego w narciarstwie alpejskim

„Budowlankę” reprezentowało 15
zawodników.

Największe brawa należą się Magdalenie
Pawlikowskiej, która zdobyła 1 miejsce i
awansowała do zawodów wojewódzkich.

Mistrzostwa Powiatu Tatrzańskiego w snowboardzie

Licealiada Powiatu Tatrzańskiego w tenisie stołowym

Naszą szkołę reprezentowali:

Aleksandra Sieczka z klasy III TBg,

Marcelina Długosz z klasy III TBg,

Weronika Fortuna z klasy IV TBa,

Kacper Gach z klasy III TBg,

Wiktor Słodyczka z klasy I A,

Patryk Haberny z klasy 1B.

Oba zespoły zdobyły po trzecim miejscu.

Festiwal sztafet

Najlepiej spisała się męska drużyna 4 x 100 w składzie: Kamil Dzierżęga, Krzysztof Mulica, Krzysztof Kęsek i Marcin Stachoń, która wywalczyła pierwsze miejsce osiągając czas 48,71 sek.

Zespół Regionalny "Budorze"

Zespół "Budorze" działa formalnie przy Zespole Szkół Budowlanych w Zakopanem od 1969r., kiedy to ówczesny dyrektor inż. Wiesław Białas skupił góralską młodzież uczącą się w szkole w grupie folklorystycznej o pięknej nazwie, odpowiadającej profilowi nauczania "Budorze". Obecnie Zespół jest wizytówką szkoły i promuje zakopiańską "Budowlankę" nie tylko w środowisku lokalnym.

Dzięki wspaniałym instruktorom i utalentowanej młodzieży zespół „Budorze” szybko zaczął zyskiwać mocną pozycję wśród zakopiańskich zespołów ludowych, czego dowodem są liczne nagrody zdobywane regularnie na różnych przeglądach, konkursach i festiwalach.

Instruktorom „Budorzy” udało się wychować kilka pokoleń ludzi, którzy po zakończeniu szkoły pozostali nierozdzielnie związani z kultywowaniem kultury Podhala działając w innych zespołach czy instytucjach kultury, na których wsparcie zespół nadal może liczyć.

Dorobek zespołu i jego instruktorów został również doceniony przez Związek Podhalań, który uhonorował zespół Medalem Związku Podhalań, a jego długoletni instruktor Andrzej Jakubiec został uhonorowany Złotą Odznaką Krzyż Małopolski, nadawaną przez Małopolski Urząd Marszałkowski.

Działalność zespołu:

Zespół uczestniczy w różnych imprezach okolicznościowych a także konkursach godnie reprezentując szkołę.

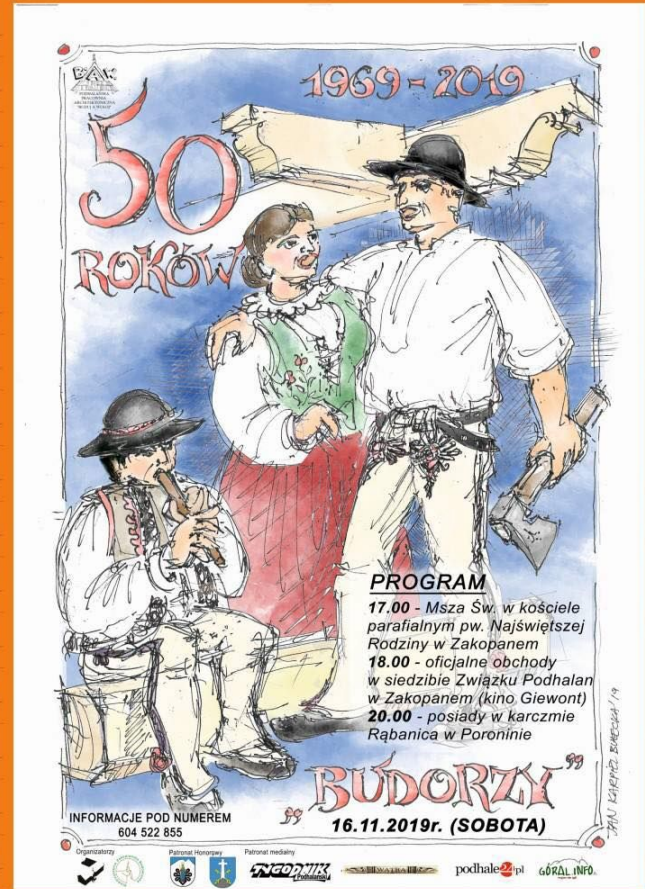

Często w konkursach tych odnoszą sukcesy, między innymi w konkursach muzyk

Jubileusz

W dniu 16 listopada 2019 r. Szkolny Zespół Regionalny „Budorze” świętował swój jubileusz. Z okazji 50-lecia powstania Zespołu odprawiona została uroczysta Msza Święta w Sanktuarium Najświętszej Rodziny, a w Kinie Giewont w Zakopanem odbył się jubileuszowy występ.

PATRONAT HONOROWY
BURMISTRZ MIASTA ZAKOPANE LESZEK DORULA

Oto kilka zdjęć z tego wydarzenia

Obecnie do zespołu uczęszcza ok. 50 uczniów i uczennic którzy spotykają się raz w tygodniu na próbach

Władysław Matlakowski
Patron szkoły

W 1870 roku ukończył ze złotym medalem III Gimnazjum w Warszawie przy pl. Trzech Krzyży. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego, które ukończył w 1875 roku ze stopniem lekarza *cum eximia laude*. Doskonalił swoje umiejętności w Paryżu i Londynie. Od 1880 roku redagował „Gazetę Lekarską”. Poślubił w 1885 roku Julię Zaborowską ze Zbijewa, podczas wakacji spędzanych w rodzinnym majątku żony zbierał i gromadził tamtejszy folklor muzyczny i słowny (spod Chodcza i Zbijewa). Od 1889 roku pełnił funkcję ordynatora żeńskiego oddziału chirurgicznego w Szpitalu Dzieciątka Jezus w Warszawie.

Wydał około 120 prac z zakresu medycyny. W wyniku gruźlicy płuc – od roku 1886 zaczął przyjeżdżać na kuracje klimatyczne do Zakopanego. Od 1891 roku na stałe pozostał na Podhalu. Zafascynowała go kultura i sztuka ludowa miejscowych górali. Był jednym z pierwszych badaczy góralszczyzny.

W 1894 roku wyjeżdża z Zakopanego na Kujawy, do majątku teścia w Zbijewie.

Zmarł na gruźlicę w wieku 45 lat, spoczywa na cmentarzu w Chodczu na Kujawach. W wareckim kościele pofranciszkańskim wmurowana jest tablica epitafijna poświęcona jego pamięci. Jego imię nosi Zespół Szkół Budowlanych w Zakopanem.

Dziękujemy za oglądanie

Prezentacje wykonali:

Przemysław Słodyczka
Jan Tylka
Paweł Urbaś
Krzysztof Migiel
Andrzej Gubała
Maciej Bąk